

Magia Crăciunului în familiile creștinilor ortodocși

„Cred cu adevărat că dacă vom continua să spunem povestea Crăciunului, să cântăm colinde și să trăim spiritul Crăciunului, vom putea aduce bucurie, fericire și pace acestei lumi.”

(Norman Vincent Peale, autor american)

Datina colindatului la poporul român este străveche, avându-și obârșia în zorii constituirii sale în vatra vechii Dacii. Chiar dacă nu poate fi precizată cu exactitate data apariției acestui obicei, totuși conținutul poetic-literar al colindelor indică faptul că ele ne vin din adânc de istorie creștină și românească, unele chiar dinaintea formării poporului nostru, adică din secolul I, din vremea în care Sfântul Apostol Andrei cel Întâi chemat, Apostolul neamului românesc, propovăduia Evanghelia Mântuitorului Iisus Hristos pe teritoriul Dobrogei.

Colindul românesc, prin forma sa simplă și prin mesajul pe care-l exprimă, este glasul sfânt al Sfintei Evanghelii și al Bisericii extins sau transmis în sufletele și-n casele dreptcredicioșilor creștini. Colindul reprezintă ecoul popular și artistic al cântărilor bisericești liturgice.

În decursul istoriei noastre, colindele au circulat pe cale orală, adică prin viu grai, ele fiind consemnate în scris și notate muzical, mult mai târziu, îndeosebi pe filele cărților de strană, pe ceasloave și minee, dar strânse și în colecții de colinde și predate de dascăli de biserici. Dar unde și cine anume a plămădit aceste frumoase colinde? Cu certitudine în sânul Bisericii-mamă a neamului nostru au apărut aceste comori și licăriri de lumină, fiind creația sfântă a poporului nostru, străbătut de o negrăită sensibilitate și de la începuturile sale, mărturisitor al credinței creștine celei adevărate. De aceea, până astăzi colindele revarsă asupra tuturor celor care le cântă și le ascultă lumina cunoștinței de Dumnezeu, întărind credința ortodoxă, pace și bucurie dumnezeiască. Cel mai des cântate în spațiul mioritic românesc, alături de doinele și baladele bătrânești, colindele, prin forma și adevărurile de credință transmise într-o manieră simplă și concentrată, plină de acuratețe literară și inocență spirituală, se găsesc pe buzele tuturor creștinilor ortodocși, și nu numai. Obiceiul de a colinda a prins rădăcini și la alte popoare, fiindcă prin colinde se exprimă iubirea și recunoștința tuturor creștinilor pentru darul dumnezeic al Întrupării Fiului și Cuvântului lui Dumnezeu pentru mântuirea noastră a tuturor. Pentru a da expresie și căldură laudei și mulțumirii aduse lui Dumnezeu, colindele sunt cântate pe la casele oamenilor și în biserici, începând de la sărbătoarea Sfântului Andrei și până la Bobotează. Dar ele nu se vorbesc, ci sunt cântate, fiindcă prin cântec sau melos ele sunt menite să se adreseze deopotrivă minții și sufletului. Pe de o parte ne luminează mintea, pe de alta, ne mișcă inima și fac legătura dintre inimă și minte. Totodată ele sunt punți între generațiile prezentului și ale trecutului și exprimă legătura noastră cu Hristos și Sfinții Apostoli, fapt exprimat foarte frumos în versurile unui colind: Azi cu strămoșii cânt în cor colindul sfânt și bun / tot moș era și-n vremea lor bătrânul Moș Crăciun. Valoarea istorico-biblică a colindelor

În primul rând, colindele au o bază biblică, relatând în versuri întâmplările și faptele ce au precedat evenimentul sfânt al Nașterii Domnului. Astfel, aflăm că cei trei magi de la Răsărit spre stea au călătorit / și-au mers până au stătut undă era pruncul născut. Aceștia i-au adus daruri: aur, smirnă și tămâie. Contextul istoric al Nașterii lui Hristos este redat în colindul Împăratul Romei, în care se arată că aceasta a avut loc în timpul împăratului roman Octavian Augustus; de asemenea, se face referire la plecarea lui Iosif și a Fecioarei Maria din Nazaret în Betleem pentru a se înscrie la recensământul populației organizat din porunca împărătească, precum și episodul venirii magilor de la Răsărit cu daruri de aur, smirnă și tămâie.

Colindele "O, ce veste minunată" și "Steaua sus Răsare" ne învață că Fecioara Maria naște astăzi pe Mesia, adverbul de timp întrebuințat aici subliniind timpul Bisericii ca actualizare a actului Întrupării Fiului lui Dumnezeu și a tuturor actelor Răscumpărării, dar și faptul că pentru noi creștinii Hristos Se naște în ieslea sufletelor noastre în sens duhovnicesc, de fiecare dată când ne pregătim cu rugăciune, post și fapte bune.

În același timp, Nașterea Domnului este o împlinire a graiului profeților: Astăzi S-a născut Cel fără-de-nceput cum au spus proorocii. Sfântul Evanghelist Luca relatează faptul că Fecioara Maria L-a născut pe Iisus în iesle, nemaifiind loc pentru Familia Sfântă în casele locuitorilor Betleemului (Luca 2, 7), episod surprins în următoarele versuri: Aseară peânserate / Fecioara Maria, În Betleem cetate / Călătorind sosea, Și fiind obosită / Locașul și-l cerea, În Betleem mare / Nimeni nu o primea. Colindul Praznic luminos ne arată ura lui regelui Irod care căuta să curme viața Pruncului Iisus: Dar Irod era că se tulbura de nașterea Sa / El Îl căuta voind morții a-L da, dar Pruncul Iisus din țară S-a dus. Din versurile unor colinde desprindem învățătura despre întruparea Fiului lui Dumnezeu, Cel fără de început, născut din Tată fără de mamă mai înainte de veci și din mamă fecioară fără de tată, în timp, la plinirea vremii: Că Fiul dumnezeiesc al Tatălui Cel ceresc / S-a născut azi din Fecioară voind pentru noi să moară. Hristos este Unul mărit în Treime preaslăvit sau Deâmpărat mare și tare / pe Dumnezeu Tatăl are și pe Duhul dimpreună / Care toate le lumină, prin acestea reliefând totodată Unimea și Treimea. Hristos S-a născut din Fecioara Maria și prin zămislirea Duhului Sfânt: Că a născut Prunc, Prunc din Duhul Sfânt Fecioara curată, dar în același timp El este Fiul Cel din vecie trimis de Tatăl nouă tuturor, ca să crească și să ne mântuiască, adică să experimenteze condiția omului cu tot realismul ei, să crească în sânul familiei, pentru a cunoaște ce înseamnă iubirea părintească și astfel să mântuiască lumea din interiorul ei.

Nașterea Cuvântului are o valoare pancosmică

Adevărul Întrupării Domnului este evidențiat în colindul Nouă azi ne-a răsărit, în care se arată că Iisus a fost născut din Fecioara Maria în iesle, a fost alăptat de maica Sa, a fost înfășat în scutece și culcat în iesle pentru a noastră mântuire, toate aceste acte evidențiind chenoza sau smerenia depinută a

Fiului lui Dumnezeu, dar și ostilitatea pe care a întâmpinat-o încă de la naștere din partea oamenilor. Deși smerit, Hristos este în același timp Om și Dumnezeu, Împărat al întregii făpturi. De aceea, magii și păstorii de la iesle I s-au închinat ca unui mare Împărat.

Nașterea Cuvântului are o valoare pancosmică, deoarece la bucuria evenimentului sfânt participă întreaga creație, cerul și pământul, lumea văzută și cea nevăzută, anume: îngerii, oamenii (păstorii și magii), steaua de la

Răsărit, vietățile necuvântătoare: Îngerii cântau, păstorii fluierau, magii seânceau, toți se bucurau.

Scopul venirii Domnului în lume este mântuirea neamului omenesc și a întregului cosmos, deschiderea ușilor Împărăției cerurilor și omorârea morții și biruința asupra vrăjmașului diavol: Raiul cel închis, azi iar s-a deschis / Șarpelui cumplit capul s-a zdrobit / Și strămoșii iară prin Sfânta Fecioară, iar s-au înnoit. Dar înnoirea întregii creații s-a săvârșit prin jertfa Crucii. De aceea, unele colinde exprimă și adevărul venirii lui Hristos în trup pentru a Se jertfi. În Întrupare este prezentă Taina Crucii Sale, dar și înfierea omului prin Taina Sfântului Botez. În unul din colinde se cântă: Preamăritul Dumnezeu a trimis pe Fiul Său, / Ca să fie mântuire de la blestem și pieire, / Lerui Doamne, / Busuioc și Cruce-n casă, / rămâi gazdă sănătoasă, / Lerui Doamne.

În fiecare an, la 25 decembrie, Îl așteptăm pe Hristos Domnul, așa cum L-au așteptat strămoșii noștri, retrăind prin viersuirea [colindelor](#) bucuria celor care au fost martori ai Nașterii Sale.

Prof. Georgiana-Daniela IRIMIA
Liceul Teoretic "Ion Creangă" Tulcea